

Na podlagi 60. e člena Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K) je svet Osnovne šole Mokronog dne 28. 9. 2023 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA V Osnovni šoli Mokronog

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Mokronog in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da:

- a. redno obiskuje pouk in ostale načrtovane aktivnosti,
- b. pravočasno prihaja k pouku,
- c. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda,

- d. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti,
- e. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost,
- f. spoštljivo ravna s šolsko lastnino,
- g. skrbno prinaša šolske potrebščine,
- h. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- i. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti,
- j. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili. Mlajši učenec je za najtežje kršitve ustrezno sankcioniran, starejši učenec pa je za najtežje kršitve tudi kazensko odgovoren. Učenec je odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (obligacijskega zakonika).

4. člen

(načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Šola učencem zagotavlja varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c. z izvajanjem prometno varnostnega programa, ki obsega:
  - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
  - osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
  - prikaz varnih dohodov do šole v prometno varnostnem načrtu,
  - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
  - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe;
- d. z dežurstvom učiteljev med odmorom za malico in kosilo, prostimi urami in v času varstva vozačev;
- e. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- f. z varovanjem šolskih objektov matične in podružničnih šol z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo ter njihovimi dnevnimi in nočnimi obhodi po nalogu ravnateljice.

4. 1. Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji dežurajo na določenih mestih med glavnim odmorom in odmorom za kosilo, prostimi urami, v času varstva vozačev in po potrebi. Tako zagotavljajo red in disciplino na hodnikih, v straniščih in učilnicah ter spremljajo izvajanje nalog dežurnih učencev.

4. 2. Naloge dežurnih učencev v razredu

Vsak teden sta v oddelku dva dežurna učenca. Naloga dežurnih učencev v razredu je:

- a. ob pričetku ure javijo učitelju odsotnost učencev;
- b. razdelijo in poberejo učbenike za na klop in atlase;
- c. po vsaki učni uri očistijo tablo in uredijo učilnico;
- d. ugašajo luči v razredu;
- e. javljajo razredniku oziroma izvajalcu učne ure nepravilnosti in poškodbe šolske opreme;
- f. dežurni učenci gredo iz razreda zadnji in poskrbijo za urejenost razreda;
- g. prezračevanje učilnic;
- h. poskrbijo za čiste mize po malici;
- i. odpeljejo voziček pred dvigalo (1. do 5. razred);
- j. opravljajo druge naloge po navodilu učitelja.

5. člen

(pravila obnašanja in ravnanja)

5. 1. Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev ali drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, imajo pripravljene potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj spravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico, se opraviči učitelju ter se nemoteno vključi v pouk.
- c. Med poukom ni dovoljeno jesti, piti ter žvečiti žvečilnega gumija.
- d. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

5. 2. Oblečila in obutev

- a. Učenci si v garderobah sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobi na obešalnih stenah ali na policah oz. v garderobnih omaricah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe
- b. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate ali v copate z nedrsečim podplatom.
- c. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev, ki organizirajo te dejavnosti.
- d. Pravila oblačenja:
  - Učenke in učenci prihajajo v šolo primerno oblečeni. To pomeni:
    - V šolo prihajamo čisti, urejeni in primerno oblečeni.
    - Prepovedana je uporaba oblačil, ki pretirano razkrivajo dele telesa.
    - Prepovedana so oblačila z neprimerno in žaljivo vsebino.
    - V šolskih prostorih pokrivala, rokavice in drugi dodatki – npr. nakit, ki je moteč pri pouku, niso dovoljena.
    - V šoli je obvezna uporaba copat skozi vse šolsko leto.

5. 3. Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. Med poukom, odmori, varstvom vozačev ter ostalimi dejavnostmi v šoli ali izven nje je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana. Uporaba je dovoljena le za potrebe pedagoškega procesa, vendar le pod vodstvom strokovnih delavcev šole ali mentorjev dejavnosti.
- b. Učenci, ki prinesejo v šolo elektronske naprave, storijo to na lastno odgovornost. Naprave morajo imeti izklopljene v omaricah. Šola za poškodovane, izgubljene ali odtujene naprave ne odgovarja.
- c. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja ni dovoljeno.
- d. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo šolski telefon ali pa v soglasju s strokovnim delavcem šole ali mentorjem dejavnosti nujne klice staršem opravijo s svojim mobilnim telefonom.

5. 4. Čakanje na pouk

- a. Učenci ob zvonjenju počakajo učitelje v učilnicah, le za pouk v učilnicah tehnike in tehnologije, računalništva, gospodinjstva in kemije učenci čakajo pred učilnicami in vstopajo vanje v spremstvu učitelja.
- b. Učenci se za pouk športa preoblečejo v garderobi in pridejo v športno dvorano; če je pouk športa po malici, počakajo v večnamenskem prostoru šole do 9.20, potem odidejo v garderobo.

Za pouk športa na zunanjih igriščih učenci počakajo učitelja na nečistem hodniku in skupaj z njim odidejo na igrišče.

Športne dejavnosti v športni dvorani se lahko izvajajo le v prisotnosti učitelja, prav tako se lahko uporabljajo vsi pripomočki in orodja le z dovoljenjem in v prisotnosti učitelja. V orodjarnico učenci stopajo le z dovoljenjem in po navodilu učitelja.

5. 5. Gibanje po šoli

- a. Učenci prihajajo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka. Vozači imajo organizirano jutranje varstvo vozačev.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primerih dogovora z učitelji in obiska šolske knjižnice. Po pouku gredo učenci domov.
Varstvo vozačev je zagotovljeno v za to določenih učilnicah, oziroma v prostoru, ki ga določi učitelj v varstvu vozačev. Odhod iz varstva vozačev je dovoljen le s pisnim soglasjem staršev, s katerim prevzamejo odgovornost za otroka. Učenec soglasje odda dežurnemu učitelju, se dogovori za predviden čas odsotnosti in se dežurnemu učitelju javi ob vrnitvi v šolo.
- c. Učence razredne stopnje lahko starši pospremiijo do garderobe, v učilnico pa gredo učenci sami. Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši, ki pridejo po svojega otroka, ga počakajo pred učilnico.
- d. Med odmori se učenci razredne stopnje zadržujejo v učilnici in po dogovoru z učitelji v knjižnici, učenci predmetne stopnje pa v učilnicah oziroma na hodniku in v večnamenskem prostoru ter v knjižnici.
- e. Na stranišče lahko učenci odidejo med odmori, med šolsko uro pa praviloma prvih dvajset minut in deset minut pred iztekom pedagoške ure ne odhajajo.
- f. Učenci se med odmori ne zadržujejo v garderobi. Za potrebe pouka športa gredo med odmori v garderobo po športno opremo.
- g. Na malico in kosilo pospremiijo učence iz učilnic učitelji. V času malice dežurni učitelj pospremi učence do jedilnice in male dvorane, prav tako v času kosila. V jedilnici se učenci od 6. do 9. razreda zadržujejo v času malice in kosila ter v času organiziranega varstva.
- h. V času prostih ur se učenci zadržujejo v prostoru, ki ga določi dežurni učitelj (knjižnica ali za to določena učilnica, športna dvorana, igrišče).
- i. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka, pod vodstvom oziroma z naročilom učitelja ali strokovnih delavcev.

5. 6. Prehrana

- a. Učenci predmetne stopnje malicajo v jedilnici in mali dvorani, učenci razredne stopnje pa v učilnici.

- b. Kosilo vsi učenci jedo v jedilnici ali mali dvorani, popoldansko malico pa učenci predmetne stopnje v jedilnici, učenci v podaljšanem bivanju pa v učilnici.
- c. Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pripravijo za seboj. Mize po malici v jedilnici in mali dvorani pobriše dežurni učenec, v razredih pa reditelj.
- d. Hrane ni dovoljeno odnašati iz jedilnice.
- e. Učenci hrano, ki jo prinesejo od doma, pojedjo v času malice ali kosila v mali dvorani oz. jedilnici (po razporedu za oddelek).
- f. Torbe učenci predmetne stopnje pred malico pustijo v učilnici, kjer je potekal pouk. Pred kosilom jih odložijo v garderobi.

5. 7. Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Naprave v športnem parku se uporabljajo v skladu s starostno omejitvijo in navodili na napravi.**
- d. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- e. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.

5. 8. Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem, vodo in energijo ter se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem.

5. 9. Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- a. prinašanje, uživanje in preprodajanje tobačnih izdelkov (tudi elektronskih), mamil ali drugih prepovedanih substanc;
- b. uživanje alkoholnih pijač, energijskih pripravkov, proteinov in drugih snovi, ki neugodno vplivajo na razvoj otrok in mladostnikov;
- c. posedovanje, preprodaja in uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- d. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- e. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- f. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- g. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji;
- h. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- i. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

5. 10. Prevzemanje učencev iz šole

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole. Šola so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša ali zakonitega zastopnika otroka, ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

6. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve se delijo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev se uporablja priloga A tega pravilnika.

7. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev in 6. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno reševati na miren način.
- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo. Načelo postopnosti ne velja v primeru težjih in najtežjih kršitev.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

O postopkih in ukrepih strokovni delavci vodijo pisne zabeležke.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov se uporablja priloga A teh pravil. Pri tem je potrebno upoštevati, da je za učence s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi, nujna vključitev tričlanske komisije, ki presodi o ustreznosti postopka za izrek vzgojnega ukrepa in izbiri vzgojnega ukrepa.

Določila prejšnjega odstavka se uporabijo tudi v dvomu o prištevnosti kršitelja v času, ko je storil kršitev.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja:

- Mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči.
- Mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati.
- Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Mlajši učenec je za najtežje kršitve ustrezno sankcioniran, starejši učenec pa je za najtežje kršitve tudi kazensko odgovoren.

8. člen (tričlanska komisija)

Tričlanska komisija obravnava težje kršitve, za katere je v prilogi A teh pravil predviden postopek pred tričlansko komisijo. Naloga tričlanske komisije je tudi opredeljevanje kršitev, ki v prilogi A teh pravil niso navedene, in predlaganje postopkov in ukrepov, ki so sicer v prilogi A teh pravil predvideni, vendar bi bili zaradi osebnih ali drugih okoliščin v konkretni zadevi neprimerni. Tričlanska komisija predlaga postopek in možne ukrepe za obravnavo teh kršitev.

Tričlansko komisijo skliče ravnatelj za vsak primer posebej (ad hoc).

9. člen (organiziranost učencev)

9. 1. Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole.

9. 2. Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

9. 3. Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov je toliko, kolikor je oddelkov na šoli. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

10. člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Za neopravičeno zamudo lahko učenec dobi neopravičeno uro, o tem presoja razrednik na podlagi okoliščin.

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. To lahko storijo po telefonu, pisno v beležko ali po e-pošti razredniku.

Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo. Za neopravičen izostanek učenec dobi neopravičeno uro.

Izostanek do 5 delovnih dni opravičijo starši, daljšega pa zdravnik. Ob ponavljajočih se odsotnostih lahko šola od staršev zahteva uradno zdravniško opravičilo.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.

Predčasni odhod iz šole (zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le s pisnim soglasjem staršev, s katerim prevzamejo odgovornost za otroka. Pisno soglasje staršev učenec odda učitelju, ki vodi pedagoški proces v času, ko učenec zapusti šolo. Soglasje za predčasni odhod iz šole lahko straši posredujejo učitelju tudi preko elektronske pošte.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje ...) je dovoljen le v spremstvu staršev ali skrbnikov učenca in z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda učenca.

11. člen
(sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Sistematski pregledi in cepljenje

Šola sodeluje z zdravstveno službo pri organizaciji rednih sistematskih zdravniških pregledov in cepljenja učencev.

Zobozdravstvene storitve

Šola sodeluje z zobozdravstveno službo pri organizaciji rednih sistematskih zobozdravniških pregledov in sanacije zobovja pri učencih.

Učenci lahko v času pouka v soglasju s starši obišejo zobozdravstveno službo, da opravijo pregled oz. sanacijo zobovja. Na dan, ko ima učenec določen zobozdravniški pregled, razredniku pokaže kartonček z dogovorjenim terminom pregleda oziroma pisno obvestilo staršev o pregledu. Ob odhodu na pregled učenec svojo odsotnost napove tudi učitelju, ki ga poučuje tisto uro.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

12. člen
(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Mateja Čirić Jamnik
Predsednica sveta zavoda

